

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/467/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912213898
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6912213898.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu POHOTOVOSŤ, s. r. o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 24. 02. 2015, č. k.: 6 C/320/2012- 66, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobcu na prerušenie konania z a m i e t a.
- II. Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým uznesením uložil žalobcovi, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania vo výške 66,00 eur podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov.
2. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie. V poznámke upozornil, že súdom vyhotovená listina, ktorej predmetom je uloženie povinnosti uhradiť súdny poplatok, musí mať náležitosti predpokladané Občianskym súdnym poriadkom a zákonom č. 71/1992 Zb. O uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok musí byť rozhodnuté uznesením.
3. Namietal, že v návrhu iba uviedol skutočnosti, pre ktoré inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže v tejto veci konať (jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania, a teda, sú vo veci zaujatí (§ 14). Námietku zaujatosti žalobca nepodal, nevzniesol námietku podľa § 15a O. s. p. Očakával postup podľa § 15 O. s. p. Okresný súd spoplatnil fiktívny návrh.
4. Poukázal na § 5 ods. 1 písm. g) zák. č. 71/1992 Zb., podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania. Námietka zaujatosti nebola podaná. Žalobca nevznáša a nevzniesol námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a O. s. p., ktorá by bola spoplatniteľná.
5. V úvode žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení. Podľa jeho názoru jednoduchý procesný návrh bez splnenia obligatórných náležitostí taxatívne uvedených v § 15a ods. 1 O. s. p. nie je námietkou zaujatosti a spájanie poplatkovej povinnosti s takýmto nekvalifikovaným úkonom nemá oporu v zákone. Na podporu svojej argumentácie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 08. 2014, 8 Cdo 72/2013.

6. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. uznesenie zo dňa 27. 11. 2012, sp. zn.: 4Sžo 56/2012, uznesenie zo dňa 28. 12. 2012, sp. zn.: 6 Sžo 56/2012.

V týchto rozhodnutiach Najvyšší súd uviedol, že nebolo potrebné, aby krajský súd uznesením vyrubil súdny poplatok za námietku zaujatosti podľa § 5 ods. 1 písm. g) zák. č. 71/1992 Zb. vzhľadom na to, že v danom prípade sa jednalo o dôvod vylúčenia, resp. nevyúčenia sudcov, ktorý nie je podľa zákona o súdnych poplatkoch poplatkovým úkonom. V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej otázke a žiadal, aby odvolací súd dodržiavajúc princíp právnej istoty rozhodol o zrušení uznesenia ukladajúceho povinnosť úhrady súdneho poplatku.

7. Ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky 17a zákona o súdnych poplatkoch, tvrdil, že žalobcovi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky, pretože podľa § 4 ods. 1 písmena k) zákona o súdnych poplatkoch je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu z Slovenskej republiky sp. zn.: 6MCdo 2/2011 zo dňa 10. augusta 2011, v ktorom je uvedené, že ak konanie je vecne oslobodené od poplatkov, je oslobodený každý úkon v tomto konaní, teda konanie je ako celok oslobodené. V čase začatia konania bolo súdne konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zák. č. 71/1992 Zb. v znení zák. č. 381/2011 Z. z. s účinnosťou od 01. januára 2012. Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona sa vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcie.

8. Žalobca v odvolaní navrhol, aby konajúci súd prerušil konanie a predložil návrh na vyslovenie nesúlady položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že odvolanie vo veci bolo podané počas platnosti Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 01. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (CSP). Podľa prechodných ustanovení upravených v § 470 podľa odseku 1 platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa odseku 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Odvolací súd preskúmal vec na základe podaného odvolania žalobcu, ktorého právne účinky nastali pred dňom platnosti CSP, pričom aplikoval podľa odseku 1 vo veci už CSP s prihliadnutím na zachovanie účinkov už vykonaných.

10. Vzhľadom na podaný návrh na prerušenie konania sa odvolací súd najskôr zaoberal opodstatnenosťou tohto návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p., teraz ust. § 162 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že návrh žalobcu na prerušenie konania nie je dôvodný, a preto nie je nutné postupovať v zmysle ustanovenia § 162 ods. 1 písm. b/ CSP. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že súd takto postupuje, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, ktoré sa týkajú veci. Odvolací súd žiadny takýto rozpor položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezistil. Navyše, Ústavný súd SR v uznesení II. ÚS 124/2011-13 zo dňa 30.03.2011, ako to vyplýva z jeho záverov, posudzoval už nastolenú otázku (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 309/2014 z 23. mája 2014, III. ÚS 508/2014 zo 6. augusta 2014, III. ÚS 421/2014 z 2. júla 2014). Z uvedeného dôvodu odvolací súd nevyhovел návrhu žalobcu na prerušenie konania podaný v zmysle § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a ako nedôvodný tento návrh zamietol.

12. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP (Civilný sporový poriadok) a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP uznesenie okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. V konaní sa návrhom o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci doručenou Okresnému súdu v Rimavskej Sobote dňa 27. 09. 2012 domáhal žalobca proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, konkrétnych nárokov. Priamo v žalobe žalobca uviedol, že okresný súd, ktorý má vec prejednať ako vecne a miestne príslušný súd podľa § 85 ods. 3 O. s. p., nemôže vo veci konať, pretože na tomto súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Žalobca preto v zmysle ustanovenia § 12 O. s. p. žiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Rimavská Sobota sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania. Dôvodom vylúčenia sudcov miestne príslušného súdu mala byť skutočnosť, že tento súd svojím konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu. Okresný aj krajský súd posúdili podanie žalobcu, ktoré bolo súčasťou žaloby ako námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Okresného súdu Rimavská Sobota.

15. Nadriadený súd o námietke zaujatosti rozhodol uznesením č. k.: 41NcC/537/2012-8 z 10. 10. 2012 tak, že z prejednávania a rozhodovania veci sp. zn. 6C/320/2012 vylúčil JUDr. Erika Vargu, ostatných sudcov okresného súdu nevyvylúčil.

16. Postup okresného súdu, ktorý vec uvedenú v predchádzajúcom odseku predložil nadriadenému Krajskému súdu v Banskej Bystrici na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom a následne rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť súdny poplatok podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy Zákona o súdnych poplatkoch, považuje odvolací súd za správny.

17. Žalobca si protirečí. V odvolaní tvrdí, že námietku zaujatosti voči sudcom okresného súdu nepodal, iba poukázal na dôvod, pre ktorý by mal okresný súd sám predložiť vec nadriadenému súdu na delegáciu nutnú podľa § 12 ods. 1 O. s. p., ale zároveň v odvolaní uvádza, že „z judikatúry ústavného súdu možno vyvodiť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti, a to z objektívneho pohľadu (II. ÚS 331/2009)“.

18. Predpokladom postupu podľa § 12 ods. 1 O. s. p. je, že jeho sudcovia sú vylúčení. O vylúčení sudcov rozhoduje podľa § 16 ods. 1 O. s. p. nadriadený súd okresného súdu na základe námietky zaujatosti vznesenej účastníkom alebo na základe oznámenia sudcu o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodoval o námietke zaujatosti na návrh účastníka - žalobcu. Žalobcovi preto vznikla povinnosť zaplatiť podľa § 2 ods. 1 písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch poplatok za námietku zaujatosti stanovený v položke 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, aj keď bolo konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa § 4 ods. 1 písm. k) Zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30. 09. 2012 od poplatku oslobodené. Výklad ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a), § 4 ods. 1 písm. k) v súvislosti s riešením otázky, či vzniká účastníkovi povinnosť v konaní vecne oslobodenom od poplatku zaplatiť poplatok podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov za námietku zaujatosti uskutočnený Krajským súdom v Žiline v uznesení č. k.: 8Co/294/2010-65 z 31. 08. 2010, podľa ktorého sa vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ale iba na súdny poplatok za návrh, za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 1, 3 Zákona o súdnych poplatkoch) a od povinnosti zaplatiť tento poplatok (podľa položky 17a) možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O. s. p., nepovažoval Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. II. ÚS 124/2011-13 z 30. 03. 2011 za ústavne nekonformný alebo nezodpovedajúci dikcii aplikovaných zákonných ustanovení.

19. Okresný súd v uznesení, ktorým uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok z námietky zaujatosti, aplikoval správny právny predpis, správne ho aj vyložil. V uznesení bola správne označená položka Sadzobníka súdnych poplatkov, podľa ktorej sa súdny poplatok vyrubil a súdny poplatok bol vyrubený aj v správnej výške 66,00 eur.

20. Senát krajského soudu přijal toto rozhodnutí poměrem hlasů 3 : 0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připouští (§ 419 CSP).
Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatří do pravomoci soudů,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacího soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacího soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštalácie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacího soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštalácii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).